

det „kan“ optages, men derimod ikke, at det „skal“. Men i Almindelighed er det jo givet, at i Lovsproget betyder „kan“ i Virkeligheden i mange Tilfælde det samme som „skal“, og jeg tror derfor, at de Herrer, der have stillet Forslaget, i Virkeligheden kun ville faa den Fornøjelse ud af dets Vedtagelse, at det vil aabne Adgang til et nyt Agitationsnummer mod Sogneraadene, særlig i Kommuner med købstadlignende Bebyggelse. Der gaar jo en stærk Tendens i Retning af, at Staten skal træde i Forældrenes Sted over for Børnene og tage Ansvaret for Børnenes baade legemlige og aandelige Udvikling. Det gælder med Hensyn til Undervisningsspørgsmaalet, det gælder med Hensyn til Bespisningen af Børnene, det gælder med Hensyn til Spørgsmaalet om, hvorvidt Børnene maa bestille noget, og nu kommer dertil Renligheds-spørgsmaalet. I alle disse Forhold gaar der, som sagt, en Bestræbelse for at tage Ansvaret fra Forældrene og lægge det over paa det offentlige. Naar vi i denne Lov give en Anvisning paa Skolebade, betyder det efter min Mening hverken mer eller mindre, end at man hermed aabner et lille Agitationsnummer mere mod de kommunale Raad, og det vil jeg ikke være med til. Denne Sag fremmes ogsaa bedst ad Frivillighedens Vej, og den er heller ikke endnu naaet saa vidt eller har faaet saa stor Betydning, at det efter min Mening vil være rigtigt at knæsette den paa dette Forslag. Gennemførelsen vil dernæst medføre saa store Udgifter, at jeg ikke er i Tvivl om, at den muligvis, jeg siger kun muligvis, kan være en af de smaa Stene, der kunne lægge Hindringer i Vejen for Forslaget. Ved 1ste Behandling udtalte jeg her fra samme Sted, at jeg betragtede det som en Opgave for Folketinget, hvis man vilde have Loven gennemført, saa nær som muligt at holde sig i det gygne Spor. Jeg betragtede enhver Afgivelse fra det gamle Spor som det samme som at komme paa Afsveje; det vilde lede Strømmene i to forskellige Retninger fra de to Tings Side. Udvalget har derfor ogsaa holdt sig nøje i det gamle Spor, og jeg tror, at det har gjort Ret deri. Baade af økonomiske Hensyn og af Hensyn til Muligheden for Skolelovens Gennemførelse vil jeg derfor

anbefale at forkaste det stillede Ændringsforslag.

M. Madsen: Naar vi fra vor Side ikke have optaget de Ændringer, vi havde stillet til 2den Behandling, er det for det første ikke sket, fordi det vilde være ganske unyttigt. Vi vilde ved 2den Behandling præcisere den Stilling, vi ansaa for ønskelig, og vi haabede, at naar der nu en Gang skulde foretages Ændringer, kunde man lettest komme gennem med vore; men da det ikke lykkedes ved 2den Behandling at faa vore Ændringer vedtagne, have vi ment det rigtigst nu ved 3dje Behandling at slutte os til Forslaget, som det former sig efter Flertallets Forslag. Jeg skal derfor opfordre mine Meningsfæller til at stemme for Forslaget, som det foreligger. Hvad det stillede Ændringsforslag angaar, gælder, hvad vi alt have udtalt i vor Betænkning, og naar jeg derfor opfordrer mine Meningsfæller til at undlade at stemme for Forslaget, er det ikke af Mangel paa Sympati for det; jeg tror tværtimod, at det hører Fremtiden til. Den Tid vil sikkert komme, da man for Alvor maa tage denne Tanke op til Behandling. Men nu at føre dette dog ret vanskelige Spørgsmaal ind paa Loven paa dens nuværende Stadium kan ikke andet end yderligere vanskeliggøre Sagens Gennemførelse, og derfor kunne vi ikke stemme for Ændringsforslaget.

Oscar Hansen: Ændringsforslagsstillerne havde ikke paa nogen Maade ønsket at vanskeliggøre Skolelovsforslagets Gennemførelse, vi have ikke en Gang ventet, at Ændringsforslaget skulde fremkalde nogen Diskussion her i Salen. Forslaget gaar ikke ud paa at indføre nogen ny Realitet i Loven. Det søger blot at aabne Muligheder for den fremtidige Udvikling ud over de Muligheder, der allerede ligge i Forslagets forskellige Paragraffer. Det er ikke rigtigt, naar det ærede Medlem for Viborg Amts 3dje Valgkreds (Sloth), betragtede Ændringsforslaget som fremkommet af hygieiniske Hensyn. Naturligvis hører alt, hvad der er gavnligt for Legeme og Sjæl, ind under Hygieinen; men paa den Maade faar Hygieine et meget vidt Omfang. Svømning og Skolebade hører ligefrem med